

J.nr. 2024-1095
juhkr@mgtp.dk

31-01-2025

Dansk Skovforenings høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi

Tak for muligheden for at kommentere på udkast til lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi.

I Dansk Skovforening er vi meget positive overfor lovforslaget, hvor der indføres hjemmel til, at ministeren for grøn trepart efter forhandling med klima-, energi-, og forsyningsministeren kan fastsætte regler om en økonomisk kompensationsordning for artsbeskyttelsesprogrammer i områder, hvor man ønsker at fremme vedvarende energi og net- og lagringsinfrastruktur – for dermed at sikre eller forbedre berørte arters bevaringsstatus.

Vi finder det fornuftigt, at lovforslaget lægger op til en mere fleksibel tilgang til artsbeskyttelse i EU's naturdirektiver efter EU's VEIII-direktiv, da dette kan være med til at fremme udbygningen af vedvarende energi på land. Omfanget af landjord er begrænset, og derfor er det afgørende, at der arbejdes på løsninger, hvor flere anvendelser er muligt på samme areal. Derfor er det positivt, at operatøren af VE-anlæg får mulighed for at betale for, at staten etablerer erstatningsnatur, hvis der ikke findes andre tilgængelige kompenserende foranstaltninger.

I forlængelse af dette vil vi også gerne understrege vigtigheden af, at regeringen arbejder for at skabe lovgivningsmæssige rammer, der gør det lettere at opstille vindmøller i både eksisterende og kommende skov. Dette vil, sammen med nærværende lovforslag, muliggøre, at de samme områder kan indfri flere formål samtidig og dermed sikre den mest optimale udnyttelse af Danmarks arealer.

Med venlig hilsen

Gertrud Græsbøll Weimann
Politisk konsulent

+45 2724 3738
gw@danskskovforening.dk

D. 31. januar 2025

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi (bemyndigelse til at fastsætte regler om en økonomisk kompensationsordning for artsbeskyttelsesprogrammer)

HOFOR vil gerne takke for muligheden for at kommentere på lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og ikke mindst kommentere på oprettelsen af en kompensationsordning for fravigelse af artsbeskyttelse i EU's naturdirektiver.

Grundlæggende støtter HOFOR op om initiativet, for det første fordi det giver mulighed for en økonomisk kompensationsmodel, hvor der er øget mulighed for at benytte undtagelsesbestemmelserne. For det andet fordi det giver mulighed for etablering af en samlet og koordineret indsats overfor natur og miljø med en stor positiv effekt. Generelt er dog svært at kommentere helt specifikt på ordningen, da meget, bl.a. beregninger af mulige kompensationer samt fastlæggelse af retningslinjer for hvornår der skal kompenseres, ikke er fastlagt endnu og derfor ikke indgår i dette lovforslag.

Det er væsentligt for HOFOR, at proportionaliteten i den kommende ordning bevares, således at betalingen til den kommende ordning står mål og er proportionel med den indvirkning, som det pågældende VE-projekt har på natur og miljø. Det indebærer bl.a. en præcisering af, at VE-udvikler skal kompensere for de faktiske skader og ikke på risiko for skader eller mulige skadelig virkning.

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt for HOFOR at kommentere nærmere på proportionaliteten, da det ikke af lovforslaget fremgår hvilken hektartakst, der vil blive anvendt. Set fra HOFOR's side vil det være hensigtsmæssigt, at der er tale om engangsbeløb, således at VE-udvikleren har klarhed over udgifterne i VE-projektet og kan minimere risikoen ved projektet. Det er vigtigt for HOFOR, at der er proportionalitet mellem det, der kræves kompensation for og rentabiliteten i projektet. HOFOR mener, det er hensigtsmæssigt, at branchen bliver tæt inddraget i udformning af de nærmere regler for kompensationsordningen herunder fastlæggelse af hektartaksten.

HOFOR er generelt interesseret i at få mere indsigt i, hvordan principperne for anvendelse af pengene i den nye kompensationsordning vil blive fastlagt, herunder ikke mindst, hvordan der sikres en klar sammenhæng mellem den natur, der bliver beskadiget og den erstatningsnatur, der skal etableres. Hvordan vil man sikre, at der er en sammenhæng?

Det fremgår af lovforslaget, at der kan vedtages en kompensation i de tilfælde, hvor det ikke er muligt at anvende passende og forholdsmæssige afbødende foranstaltninger, og hvor forholdsmæssige kompensationsforanstaltninger ikke findes/er tilgængelige.

HOFOR vil gerne vide, om der også kan vedtages kompensation i de tilfælde, hvor det ikke er *økonomisk muligt* at anvende afbødende foranstaltninger, fx hvor cut-in vilkår eroderer rentabiliteten af et projekt. I nogle tilfælde kan afværgeforanstaltningerne eller andre vilkår være så økonomisk omkostningsfulde, at det ikke vil være muligt at gennemføre VE-projektet.

Opsummerende er HOFOR generelt positive overfor dette lovforslag, og ser frem til at se den konkrete udformning af reglerne. HOFOR deltager gerne i yderligere dialog om fastsættelse af reglerne for denne ordning, ligesom HOFOR opfordrer til en tæt dialog med branchen omkring den konkrete udformning.

Med Venlig Hilsen

På vegne af HOFOR

Janne Wichard Henriksen og Mette West-Petersen

Ministeriet for Grøn Trepert
Krista Risgaard

Journalnummer: 2024 – 1095
Dok. ansvarlig: NRS
Sekretær:
Sagsnr.: s2024-042
Doknr: d2025-2506-4.1
23-01-2025

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi (bemyndigelse til at fastsætte regler om en økonomisk kompensationsordning for artsbeskyttelsesprogrammer)

Green Power Denmark takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi. Det er generelt positivt, at VE-III direktivet implementeres i dansk lov.

Vi bemærker, at den økonomiske kompensationsordning kun træder i kraft, hvis det ikke er muligt at gennemføre øvrige foranstaltninger, dvs. hvor der ikke kan foretages forholdsmæssige afbødende (undgå skade) eller forholdsmæssige kompenserende (reparere eller erstatte) foranstaltninger i forbindelse med selve projektet. Og at mekanismen i sig selv skaber øget mulighed for at benytte undtagelsesbestemmelser, som fremgår i fx habitatsdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet. Green Power Denmark noterer dog, at selve grundlaget for en succesfuld implementering af ordningen kræver at dansk forvaltningspraksis kommer på niveau med europæisk forvaltningspraksis, hvor undtagelsesbestemmelserne benyttes i højere grad. På den baggrund bør kommunerne få mulighed for at benytte undtagelsesbestemmelserne uden at få en udtalelse fra Miljøstyrelsen først. Derudover bør der i Miljøstyrelsen og/eller Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø gøres en særskilt indsats ift. vejledning om brugen af undtagelsesbestemmelserne til kommunerne.

Green Power Denmark bakker op om muligheden for en økonomisk kompensationsmodel, der følger VE-III direktivets anvisninger, men i udformningen af dette lovforslag og senere bekendtgørelse, bør der tages højde for følgende pointer:

1. Præcisér distinktionen mellem hhv. risiko og faktiske skader af arter

Der er en vigtig distinktion mellem hhv. *risiko* og *faktiske skader* af arter. Lovforslagets formuleringer ang. skader på arter bør efterleve VE-III direktivets formuleringer. I artikel 16a i direktivet benyttes formuleringen: *"... kompensationsforanstaltninger, som kan tage form af økonomisk kompensation, hvis der ikke findes andre forholdsmæssige kompensationsforanstaltninger, for at imødegå de væsentlige uforudsete skadelige virkninger, der er konstateret under screeningprocessen."* Green Power Denmark understreger behovet for en præcisering af, at der ikke er risiko for skader på arter, men faktiske skader, der er konstateret under screeningsprocessen. Konkret nævnes på side tre og fire i lovforslaget: "risiko for skader på arter", hvilket jf. ovenstående henvisning til VE-III direktivet bør præciseres til faktiske skader. Derudover skal det bemærkes,

at ordlyden at lovforslagets § 1, stk. 1, kan give anledning til tvivl om anvendelsesområdet for den økonomiske kompensation for artsbeskyttelsesprogrammet, da det ifølge VE III-direktivet alene gælder hvis det ikke er muligt at kompensere for påvirkningen på anden vis. At en art er 'berørt' er således ikke ensbetydende med et behov for at anvende den økonomiske kompensation for artsbeskyttelsesprogrammet, såfremt at habitatdirektivets fravigelsesbetingelser er overholdt.

2. Udvikler bør ikke afholde udgifter forbundet med administrativ drift af kompensationsordningen

Green Power Denmark ser frem til at gennemse de nærmere regler om, hvordan kompensationsordningen skal indrettes i en bekendtgørelse. Vi bemærker dog, at allerede i nærværende lovforslag forventes det, at udvikler (operatør) betaler et gebyr, der dækker de administrative omkostninger hos den ansvarlige myndighed. Denne betaling ligger udover den økonomiske kompensation, der skal dække udgifter til etablering og forvaltning af erstatningsnaturen. Green Power Denmark er ikke enig i denne fortolkning af direktivet. Af VE-III direktivet fremgår det, at formålet med den økonomiske kompensationsordning er følgende:

"Hvis det ikke er muligt at anvende sådanne afbødende foranstaltninger, sikrer den kompetente myndighed, at operatøren træffer passende kompensationsforanstaltninger for at imødegå disse virkninger, hvilket, hvis der ikke findes andre forholdsmæssige kompensationsforanstaltninger, kan tage form af en økonomisk kompensation for artsbeskyttelsesprogrammer for at sikre eller forbedre de berørte arters bevaringsstatus."

Direktivet fremfører dermed, at udvikler skal kompensere for tabt natur, ikke betale for *forvaltning* af den tabte natur. Det bør derfor ikke pålægges udvikler at afholde udgifter forbundet med *driften* af den økonomiske kompensationsordning såsom myndighedernes sagsbehandling, regnskabsførelse, udmøntning af økonomiske kompensationsmidler, monitorering af kompensationsforanstaltninger, tilsyn m.v. I den forbindelse er det heller ikke tydeligt, om gebyret tåntækes som en engangsbetaling eller om en løbende betaling. Af hensyn til projektøkonomi, så er det centralt for udviklere at der er klarhed herom for et projekt påbegyndes.

Som nævnt i lovforslaget, så eksisterer der på nuværende tidspunkt ikke en ordning for indbetaling til et artsbeskyttelsesprogram. Denne manglende erfaring giver et markant usikkerhedsmoment i forhold til prissætningen af drift og forvaltning af artsbeskyttelsesprogrammer. På trods af erfaring fra programmer med erstatningsskov, så er eksempelvis etablering af habitatområder en biologisk mere kompliceret proces end skovrejsning, da flere faktorer spiller ind. Denne usikkerhed i forhold til de løbende omkostninger ved etablering af artsbeskyttelsesprogrammer bør ikke tilfælde udviklere, men kan med fordel varetages af staten indtil tilstrækkelig erfaring er indsamlet til at fastsætte et gebyr, som repræsenterer de faktiske udgifter.

3. Udviklere bør ikke betale løbende til vedligehold af erstatningsnatur i hele parkens levetid

Green Power Denmark bemærker ligeledes, at lovforslaget ligger op til, at kompensationen skal bestå af et engangseløb til etablering og løbende betaling til vedligehold. Spørgsmålet om betaling er for nuværende svært at kommentere på, da vi endnu ikke kender myndighedernes udkast til hektartakst. Vurderingen af, hvorvidt en udvikler skal betale for både etablering og forvaltning i hele parkens levetid, bør tage hensyn til de andre omkostninger, som der pålægges udviklere. Green Power Denmark bakker dermed op om, at den økonomiske kompensationsordning indrettes sådan, at udviklere indbetaler et engangseløb for den direkte erstatning, men at de løbende udgifter til vedligehold kun gælder for de første afgørende år for det areal, hvor erstatningsnaturen etableres. Derefter bør vedligehold overgå til Naturstyrelsen eller anden relevant

myndighed, der forvalter det pågældende område. Således ligestilles disse naturgenopretningsområder med andre beskyttede områder fx i relation til den grønne trepart.

4. Green Power Denmark ser frem til at gennemse nærmere regler

Green Power Denmark vil gennemse den kommende bekendtgørelse, der kommer nærmere den hektartakst, som omtales i lovforslaget. Allerede inden da, ønsker vi i Green Power Denmark at drøfte nærværende lovforslag og kommende bekendtgørelse med Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) via det nyopstartede dialogforum vedr. sol- og vindprojekters udfordringer og løsninger ift. sameksistens med natur. Lovforslaget nævner ligeledes, at den økonomiske kompensationsordning vil pålægge udvikleren pligter, hvilket vi bemærker er endnu en administrativ byrde, der pålægges udvikler. Derfor bør det afklares, hvad sådanne pligter præcist indebærer. Det fremgår også af lovforslaget, at gebyrets fastlæggelse og eventuelle fremtidige justeringer skal tage udgangspunkt i en balancering mellem indtægter og udgifter. Og at disse skal ske i overensstemmelse med Finansministeriets budgetvejledning. Green Power Denmark håber, at denne vurdering vil blive uddybet i bekendtgørelsen med henblik på at finde et passende niveau for et eventuelt gebyr.

Med venlig hilsen

Nina Rask Skotte
nrs@greenpowerdenmark.dk
Dir. tlf. +45 25 80 85 25

NOTAT

HØRINGSSVAR - LOVFORSLAG OM ÆNDRING AF LOV OM FREMME AF VEDVARENDE ENERGI

Energinet takker Ministeriet for Grøn Trepert for muligheden for at afgive bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi.

Energinet har gennemgået udkastet med særlig opmærksomhed på de elementer, der er af væsentlig betydning for Energinet.

Energinet støtter op om en økonomisk kompensationsordning for artsbeskyttelsesprogrammer i forbindelse med projekter i områder til fremskyndelse af net- og lagringsinfrastruktur for at sikre eller forbedre berørte arters bevaringsstatus. Energinet har ingen bemærkninger til selve bemyndigelsesbestemmelsen, men har en række bemærkninger til den kommende udformning og anvendelse af kompensationsordningen.

Energinets bemærkninger

Det er i VE III-direktivets artikel 15e, stk. 4, forudsat, at økonomisk kompensation for at imødegå væsentlige uforudsete skadelige virkninger kan finde anvendelse, hvis der ikke findes andre *forholdsmæssige* kompensationsforanstaltninger til at sikre eller forbedre de berørte arters bevaringsstatus. Energinet henstiller til, at der i vurderingen af, hvorvidt der foreligger forholdsmæssige alternativer til en økonomisk kompensationsforanstaltning, tages hensyn til projektets økonomiske levedygtighed, gennemførligheden og særligt den effektive og fremskynede gennemførelse af projektet.¹

På baggrund af ovenstående kriterier ser Energinet den økonomiske kompensationsordning anvendt i de tilfælde, hvor en kompensationsforanstaltning vil tage uforholdsmæssig lang tid enten at gennemføre eller før foranstaltningen vil være effektiv i at sikre bevaringsstatussen for arten og derved forsinke projektet med væsentlige økonomiske omkostninger og/eller hindre den umiddelbare gennemførelse af projektet inden for den fastsatte tidsplan. Herudover er det også Energinets klare holdning, at de økonomiske omkostninger til en eventuel kompensationsforanstaltning skal stå i rimeligt forhold til den forventede væsentlige indvirkning og den gavnlige effekt på artens bevaringsstatus. Det er i øvrigt afgørende, at de økonomiske og tidsmæssige konsekvenser vurderes for projekts helhed, da en evt. forsinkelse ét sted i projektet

¹ Se hertil præambel 46 i [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv \(EU\) 2024/1711 af 13. juni 2024](#), som bl.a. forudsætter at medlemslandene ligger de samme hensyn til grund i forbindelse med vurderingen af proportionalitet.

vil kunne medføre yderligere forsinkelser i projektets øvrige stadier, som med stor sandsynlighed også vil indebære yderligere økonomiske omkostninger til entreprenører m.v.

I forbindelse med vurderingen af om en kompensationsforanstaltning er forholdsmæssig, forekommer det desuden nærliggende at foretage en skønsmæssig vurdering af, om en arts bevaringsstatus i højere grad vil kunne sikres eller forbedres igennem en økonomisk kompensation til et beskyttelsesprogram for den pågældende art. I det omfang en økonomisk kompensation i højere grad må antages at kunne sikre en arts bevaringsstatus, bør dette tilvælges fremfor en kompensationsforanstaltning i det pågældende område for en lokal bestand af arten. Ovenstående kan således indgå som et element i vurderingen af forholdsmæssigheden, men uanset udfaldet bør det udslagsgivende i vurderingen dog fortsat være hensynet til en effektiv og fremskyndede gennemførelse af projektet.

Muligheden for at imødegå uforudsete skadelige virkninger i områder til fremskyndelse af net- og lagringsinfrastruktur med en økonomisk kompensation er et særdeles vigtigt værktøj til at kunne indfri de tidsmæssige målsætninger og sikre den fornødne fremdrift i projekterne om end det kun vil være relevant i tilfælde af væsentlig uforudsete påvirkninger, som med stor sandsynlighed må forventes at indtræde. Det er derfor afgørende, at Styrelsen for Grøn Arealanvendelse og Vandplanlægning (SGAV), som den kompetente myndighed for screeningen af fremskyndelsesprojektet og heri vurderingen af forholdsmæssige kompensationsforanstaltninger, tager stilling til, hvilke klare kriterier og parametre, vurderingen af forholdsmæssigheden af kompensationsforanstaltninger skal gennemføres på baggrund af. Det sidstnævnte for at sikre, at vurderingen kan gennemføres hurtigt, da fremskyndelsesområder handler om hastighed og at vurderingen er ensartet for at sikre ligebehandlingsprincippet i forbindelse med SGAV's vurdering af projekterne i fremskyndelsesområderne.

Hvis nærværende høringssvar giver anledning til spørgsmål eller noget ønskes uddybet, kan Energinet kontaktes på myndighed@energinet.dk

Med venlig hilsen

Sisse Guldager Larsen
Energinet Myndighedsenheden

Til juhkr@mgtp.dk

KL's bemærkninger til forslag ændring af lov om fremme af vedvarende energi

Hermed KL's bemærkninger til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi (bemyndigelse til at fastsætte regler om en økonomisk kompensationsordning for artsbeskyttelsesprogrammer). Lovudkastet giver ministeren for grøn trepart bemyndigelse til at udstede regler for en økonomisk kompensationsordning for artsbeskyttelsesprogrammer i forbindelse med projekter i områder til fremskyndelse af vedvarende energi og net- og lagringsinfrastruktur, for at sikre eller forbedre berørte arters bevaringsstatus.

Ordnningen er således tilknyttet de såkaldte "fremskyndelsesområder", der endnu ikke er udpeget, ligesom kriterierne for deres udpegning endnu ikke er fastlagt. Det er således ikke muligt at foretage en videre detaljeret vurdering af lovudkastets konsekvenser. KL vurderer dog, jf. nedenstående specifikke bemærkninger, at der er en række spørgsmål og opmærksomheder, der bør indgå i det videre arbejde.

Vedrørende økonomisk kompensation for artsbeskyttelsesprogrammer

KL ser behov for afklaring af, hvornår mulighederne for kompenserende og afbødende foranstaltninger er udtømte, og hvilke kriterier der skal være herfor.

KL opfordrer til afklaring af, hvad kravene er til artsbeskyttelsesprogrammerne, og hvem der udarbejder disse. Det bør endvidere være klart, hvorvidt disse skal være defineret forud for kompensationsbetalingen, eller om de kan etableres efterfølgende indenfor en frist.

Der vil generelt være et stort behov for, at der fastsættes præcise kriterier, der så vidt muligt er kvantitative, således at både myndighedsarbejdet og klagenævnsbehandling bliver operationel.

Fritagelse for miljøkonsekvensvurdering i fremskyndelsesområder

Jf. lovbemærkningerne, er projekterne i fremskyndelsesområderne som udgangspunkt undtaget fra krav om en habitatkonsekvensvurdering på projektniveau. Miljøforhold skal i stedet afklares i miljøvurderingen af planen, og hvis relevant, habitatvurdering af området, således at eventuelle identificerede miljøskadelige virkninger håndteres gennem effektive afbødende foranstaltninger på baggrund af miljøvurderingen af planen.

Det bør i den sammenhæng afklares, hvordan dette skal ske i praksis. En miljøvurdering af planer i henhold til Miljøvurderingslovens § 2, stk. 2 skal udelukkende baseres på eksisterende viden, og stiller ikke krav om at der foretages undersøgelser af f.eks. bilag IV-arter.

Der tages forbehold for politisk behandling af høringssvaret.

Med venlig hilsen

Dato: 31. januar 2025

Sags ID: SAG-2024-00980
Dok. ID: 3540538

E-mail: TRGR@kl.dk
Direkte: 3370 3683

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

Troels Øhlenschläger Graversen, Chefkonsulent, KL

Dato: 31. januar 2025

Sags ID: SAG-2024-00980
Dok. ID: 3540538

E-mail: TRGR@kl.dk
Direkte: 3370 3683

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Ministeriet for Grøn Trepert

Departementet
Vester Voldgade 123
1552 København K

Nationalpark Vadehavet
Havnebyvej 154
6792 Rømø

Tlf.: 72 54 36 34
CVR: 34372098
EAN: 5798000860674

vadehavet@danmarksnationalparker.dk
www.nationalparkvadehavet.dk

Ref. XEMSA
Den 28. januar 2025

Høringssvar vedr. lovforslag om "Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi (bemyndigelse til at fastsætte regler om en økonomisk kompensationsordning for artsbeskyttelsesprogrammer)"

Nationalpark Vadehavet har med interesse læst høringsmaterialet og vi vil gerne adressere nogle af de emner der berøres i materialet.

I høringsbrevet fremgår det at lovudkastet indebærer, at der i Danmark – til fremme af omstillingen til vedvarende energi - kan indføres en kompensationsordning for fravigelse af artsbeskyttelse i EU's naturdirektiver (EU's habitatdirektiv og fuglebeskyttelsesdirektiv) efter EU's VEIII-direktiv. Det fremgår at man i lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1031 af 6. september 2024, ønsker at foretage ændringen, at efter § 3, stk. 10 indsættes som nyt stykke 11:

Stk. 11. Ministeren for grøn trepart kan efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler om en økonomisk kompensationsordning for artsbeskyttelsesprogrammer i forbindelse med projekter i områder til fremskyndelse af vedvarende energi og net- og lagringsinfrastruktur for at sikre eller forbedre berørte arters bevaringsstatus. Ministeren for grøn trepart kan herunder fastsætte regler om opkrævning af økonomisk kompensation for artsbeskyttelsesprogrammer for at sikre eller forbedre de berørte arters bevaringsstatus, regler om opkrævning af gebyr til dækning af myndighedernes administration samt regler om tilsyn med ordningen.

Det fremgår at en kommende kompensationsordning vil indebære, at opstillere af anlæg til vedvarende energi på visse betingelser kan fravige beskyttelse af dyre- og plantearter i udpegede fremskyndelsesområder for vedvarende energi, hvis opstilleren som kompensation betaler for, at der etableres erstatningsnatur.

I lovforslagets stk. 7 Miljø- og naturmæssige konsekvenser fremgår det at:

*"Konkret får operatøren af VE-anlæg (solceller og vindmøller) og elinfrastruktur, **mulighed for at betale for, at staten etablerer erstatningsnatur, hvis ikke der findes andre tilgængelige forholdsmæssige afbødende eller forholdsmæssige kompenserende foranstaltninger der kan imødegå et projekts uforudsete, men med stor sandsynlighed, væsentlige skadelige påvirkninger på beskyttede arter i forbindelse med projekter i fremskynelsesområder til net- og lagringsinfrastruktur og projekter i områder til fremskyndelse af vedvarende energi.**"*

Indledningsvist undrer vi os over ordvalget "mulighed" for at betale, og at der ikke er pålægges et "krav" om betaling.

I lovforslaget gøres der opmærksom på, at lovforslaget 'ikke vil have negative miljø-og naturmæssige konsekvenser'. Det mener vi ikke er korrekt. I Danmark findes naturtyper, hvor der ikke kan udpeges erstatningsbiotoper med samme kvaliteter som de berørte.

Et eksempel er Vadehavsområdet. Vadehavet er Natura 2000 område og hermed beskyttet af Habitat-og fuglebeskyttelsesdirektiver. Danmark er med andre ord forpligtet til at bevare og beskytte en række arter og naturtyper, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Vadehavet er udover Natura 2000 beskyttelser også Ramsar område og Natur- og Vildtreservat. Derudover er området, med baggrund i en universelt set enestående og uerstattelige natur, udpeget som UNESCO verdensarv.

Vadehavsområdet er blandt de områder i Danmark der har den højeste biodiversitet. Det vil ikke være muligt inden for landets grænser at udpege et alternativt område til erstatning for indgreb i Vadehavet.

Vi anbefaler derfor at der i lovteksten indskrives at visse naturområder i Danmark (herunder Vadehavet), undtages fra loven, i og med at der ikke kan etableres erstatningsnatur, samt at der ved tilladelse til indgreb er direkte risiko for at Danmark mister uerstattelig natur.

I lovforslagets stk. 8.2. Naturdirektiverne fremgår det at:

*Med den foreslåede ordning lever Danmark fortsat op til de EU-retlige forpligtelser efter Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet). **Projekterne i områder til fremskyndelse af vedvarende energi er som udgangspunkt undtaget fra krav om en***

habitatkonsekvensvurdering på projektniveau efter habitatdirektivets artikel 6, stk. 3. Habitatkonsekvensvurderingen dækker over et projekts indvirkning på Natura 2000-områdets integritet. **Projekter i fremskyndelsesområder til net- og lagringsinfrastruktur kan under visse betingelser undtages fra krav om en habitatkonsekvensvurdering på projektniveau efter habitatdirektivets artikel 6, stk. 3,** og fra vurderingen af deres indvirkning på beskyttelsen af arter i henhold til artikel 12, stk. 1, i direktiv 92/43/EØF og artikel 5 i direktiv 2009/147/EF. Miljøforhold skal i stedet afklares i den strategiske miljøvurdering (SMV) af området, og hvis relevant, habitatvurdering af området, således at eventuelle identificerede miljøskadelige virkninger håndteres gennem effektive afbødende foranstaltninger fastsat på baggrund af den strategiske miljøvurdering (SMV). Der er således ikke lempede krav til beskyttelsesniveauet for så vidt angår miljø og natur, men alene til processen, hvor man fastslår potentielle påvirkninger og mitigerende tiltag. Det bemærkes, at projekter fortsat er omfattet af krav om øvrige tilladelser/vurderinger, som vil skulle overholdes, fx i forhold til støjkrav, lysafmærkning, vandmiljø, beskyttelseslinjer m.v.

Vi mener ikke at der bør laves undtagelse fra habitatkonsekvensvurdering. Derudover vil vi anbefale at der i tilfælde af udpegning i områder, hvor der enten ikke har været en tidlig monitoring og/eller mangler vurdering af kumulative effekter, at data indsamles ift. vurdering af naturens sårbarhed samt en analyse af kumulative effekter ved indgreb i området.

Med venlig hilsen

Peter Saabye Simonsen
Nationalparkchef

VirksomhedGO
AdresseGO
PostGO

Den 29. januar 2025

Høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi

Dansk Erhverv takker for muligheden for at give input til udkast til lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi.

Overordnet set støtter Dansk Erhverv lovforslaget om at indføre en ordning om økonomisk kompensation for artsbeskyttelsesprogrammer for VE-anlæg i fremskyndelsesområder. Det giver flere værktøjer til at sikre sameksistens mellem opførsel af grøn energi og naturbeskyttelse, og kan sikre bedre naturbeskyttelse gennem en større sammenhængende indsats, der kan hjælpe arternes bevaringsstatus på bestandsniveau. For at ordningen kan tages i brug, kræver det dog, at anvendelsen af fravigelsesbestemmelser i naturdirektiverne i Danmark kommer på linje med andre europæiske lande.

Dansk Erhverv understreger, at vi ikke ser en modsætning mellem natur- og miljøbeskyttelse og udbygning af vedvarende energi. Klimakrisen og naturkrisen hænger uløseligt sammen, men har heldigvis også mange fælles løsninger. Uden grøn strøm vil vi ikke nå klimamålene, hvilket i sidste ende vil betyde, at naturens tilstand fortsat forringes. Udbygningen af grøn energi kræver meget lidt af det samlede areal i Danmark, sammenlignet med andre presfaktorer på naturen, og udbygningen af grøn energi i Danmark skal ikke ændre ved, at gældende EU-krav om miljø- og naturbeskyttelse fortsat skal overholdes.

Dansk Erhverv ønsker en tilgang til naturbeskyttelse, hvor der er fokus på at beskytte de mest pressede bestande fra deres primære presfaktorer. Bilag IV i habitatdirektivet indeholder arter, som er almindeligt forekommende i Danmark. Det betyder, at der bruges store ressourcer på at skrive rapporter, tælle arter og standse VE-projekter på grund af arter, hvis bestande ikke er truet i Danmark.

I det lys anbefaler Dansk Erhverv, at fravigelsesmuligheder i naturdirektiverne tages i brug i Danmark, når det ikke omhandler truede bestande, og/eller hvor det kan retfærdiggøres af fx bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social og økonomisk art, og hensyn til væsentlige gavnlige virkninger for miljø og klima. Udbygningen af vedvarende energi er en forudsætning for at håndtere den klimakrise, der truer netop miljøet, som dyr og planteliv er afhængig af.

Som lovbemærkningerne understreger, er fravigelsesbestemmelserne sidste mulighed, men de bør i langt højere grad end i dag tages i brug, hvis afbødende og projektspecifikt kompenserende foranstaltninger har uforholdsmæssigt negative konsekvenser for udbygningen af vedvarende energi. Derfor mener Dansk Erhverv også, at muligheden for økonomisk kompensation ved brug af fravigelsesbestemmelser bør kunne anvendes også uden for fremskyndelsesområder.

For at skære ned på bureaukratiet ift anvendelsen af fravigelsesbestemmelserne kan det overvejes at sætte kommunerne fri til at anvende habitatdirektivets fravigelsesmuligheder uden en udtalelse fra Miljøstyrelsen først. Det skaber en unødvendig bureaukratisk proces, hvor danske særregler skubber en ekstra bureaukratisk høring ind. Der vil fortsat være mulighed for at klage over fravigelsen, hvormed klagenævnet kan udvikle en praksis på området.

I stedet bør Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø udarbejde en vejledning om fravigelsesmulighederne, så det er klart for kommuner og virksomheder, hvordan reglerne skal forstås generelt, frem for udtalelser i hver konkrete sag.

Ift. fremskyndelsesområder

Dansk Erhverv bemærker derudover, at en forudsætning for, at fremskyndelsesområderne kan anvendes til de tiltænkte teknologier, er, at der udlægges større områder med mulighed for buffer, der tillader tilpasning til det konkrete projekt, samt at de opdateres jævnligt, dog uden at reducere allerede udpegede områder uden en forudgående konsultation med markedet.

Dansk Erhverv opfordrer til, at områder til fremskyndelse forstås som alle områder på land, hvor der ikke er tungtvejende natur og miljøhensyn, der går imod muligheden for at opsætte VE, herunder landbrugsjord. I forlængelse af første screening for energiparker bør der ses på, om der er statslige arealer eller statslige arealreservationer, der kan udpeges som fremskyndelsesområder.

Specifikke bemærkninger

Dansk Erhverv mener, at det er uklart, hvad der menes med, at økonomisk kompensation kun vil være relevant, hvis et projekt ”med stor sandsynlighed” vil få ”betydelige uforudsete skadevirkninger”, da det i sagens natur er vanskeligt at fastsætte kompensation for uforudsete virkninger.

Der bør desuden fastsættes, hvad ”passende” og ”forholdsmæssige” afbødende foranstaltninger og ”forholdsmæssige” kompensationsforanstaltninger dækker over. I vurderingen af, om der kan findes fx alternative placeringer for et projekt, skal det gælde, at alternativer skal kunne gennemføres inden for samme tidshorisont som det foreslåede, og uden uforholdsmæssigt stor meromkostninger. Kompenserende foranstaltninger skal kunne implementeres parallelt med projektet, så det ikke forsinkes på grund af ventetid.

I forhold til, hvordan kompensationsordningen indrettes, opfordrer Dansk Erhverv til, at der bliver fokus på fastsættelsen af størrelsen på den økonomiske kompensation. Der bør være transparente regler for, hvordan kompensationerne fastsættes, så udviklere har mulighed for at vurdere eventuelle konsekvenser for projekter. I takstmodellen bør der kun indregnes hektar, der er levesteder for arter, hvis bestande er under pres i Danmark.

Dansk Erhverv mener ikke, at det er hensigtsmæssigt, at udvikler skal betale for vedligehold af erstatningsnatur og artspleje i en længere årrække, hvilket bemærkningerne til lovforslaget indikerer kunne blive tilfældet. Det bør i stedet indregnes i en betaling til kompensationsordningen i forbindelse med etablering af projektet.

I forhold til administrationsomkostninger bør det holdes så lavt så muligt. Dansk Erhverv er derfor uforstående overfor, at udvikler skal betale et gebyr til at dække myndighedens administrative omkostninger, som går videre end betaling af kompensation til erstatningsnatur m.v. Dansk Erhverv mener, dette går videre end direktivet, hvoraf det ikke følger, at der skal betales for administration af ordning.

Dansk Erhverv står til rådighed for uddybning af dette høringssvar og udmøntning af lovforslaget.

Med venlig hilsen

Malene Mortensen
Miljøpolitisk chef

WWF Verdensnaturfondens Høringssvar til Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi

Generelle bemærkninger

WWF Verdensnaturfonden (WWF) takker for muligheden for at indgive høringssvar. WWF forholder sig positiv overfor, at der, ved opstilling af vedvarende energikilder, nu kan indføres en kompensationsordning for fravigelse af artsbeskyttelse i EU's naturdirektivtil finansiering af erstatningsnatur og artsbeskyttelsesprogrammer. ved opstilling af VE i udpegede fremskyndelsesområder. Dette skal ses i relation til den bekymring WWF tidligere har ytret i høringssvar til "Ændring til bekendtgørelse om kontaktpunkt og tidsfrister for VE-tilladelsesprocessen" sendt 7. marts 2024 omhandlende den del af VEIII-direktivet, som tillader, at nødforordningen kan sættes i spil, og undtage miljøkonsekvensvurderinger og artsbeskyttelsesvurderinger, for at fremskynde godkendelsesprocesser for opsætning af VE.

At sikre en økonomisk kompensation til de arter, som kan blive berørt, ser WWF som en nødvendig foranstaltning til afbødning af artstilbagegang i Forbindelse med benyttelse af nødforordningen, således at vi kan imødegå biodiversitetskrisen samtidig med, at vi søger at løse klimakrisen.

Konkrete bemærkninger

Igennem lovforslaget formuleres indsatsen som *"en økonomisk kompensation for artsbeskyttelsesprogrammer for at sikre eller forbedre de berørte arters bevaringsstatus"*. Det mener WWF, er for snæver en formulering. I stedet bør der være fokus på kompensation til forbedring af naturområdets bevaringsstatus - altså *"en økonomisk kompensation for at sikre eller forbedre de berørte **naturområdets** bevaringsstatus"*. Dette skal sikre, at der ikke isoleret fokuseres på enkelte arters bevaring men på helheden af arter i naturområder. Hertil hører også, at mange danske arter er sårbare og i tilbagegang uden at være under særbeskyttelse, hvorfor der bør fokuseres på områder i stedet for kun arter.

Der lægges desuden i lovudkastet op til, at den økonomiske kompensation vil skulle anvendes så tæt på projektområdet som muligt, og som udgangspunkt i samme biogeografiske region, og så vidt muligt i tilknytning til eksisterende bestande af de pågældende arter. Dette må imidlertid altid bero på en konkret vurdering, hvor det naturfagligt giver mening at foretage kompensationsforanstaltninger i medfør af ordningen. Kompenserende tiltag bør altid ske efter best practice set ift. et areals størrelse og type, fx med oprettelse af helårsgræsning med store planteædere i naturlige tætheder, der kan ses som *økosystemrestaurerende* i stedet for blot *artsbevarende*.

WWF er enig i, at erstatningsnatur som udgangspunkt bør laves så tæt på projektområdet som muligt. Dette for at imødekomme sårbare delpopulationer af sårbare arter, der ofte er genetisk unikke som følge af deres langvarige tilstedeværelse i et bestemt område. Det vil fx give mindre mening at oprette et nyt habitat for en sårbar art fra Sjælland i Jylland. For arter med lavt spredningspotentiale kan afstand, fra deres gældende forekomstområde, betyde meget. Hvis der alligevel laves erstatningsnatur langt fra det oprindelige forekomstområde, skal der afsættes flere midler til formålet.

I lovforslaget fremgår det, at opstillere af anlæg til vedvarende energi "*...skal betale en økonomisk kompensation for artsbeskyttelsesprogrammer for at sikre eller forbedre de berørte arters bevaringsstatus*". Her vil det med fordel kunne overvejes at fjerne ordet "sikre". Det har historisk vist sig svært at beskytte dansk natur. Målet bør derfor være ikke blot at bevare status quo men at *forbedre* arters vilkår, hvis det er ønsket at operere i deres forekomstområder. Ved at fokusere på forbedrende erstatningsnatur vil det på lang sigt være muligt at opnå en mere ambitiøs naturlovgivning og effekt.

WWF mener, at det med fordel bør overvejes at skrive ind i lovforslaget, at der i de tilfælde, hvor der oprettes ny natur væk fra det berørte område, i samarbejde med den gældende lodsejer skal tinglyses en servitut, der foreskriver, at arealet kan udlægges som urørt natur, således arealet langtidssikres som alternativ til at rejse en fredningssag. Et bilag kan beskrive detaljerne for, hvad "urørt natur" dækker over. Det kan fx være, at der laves helårsgræsning med store planteædere i naturlige tætheder, hvis arealets størrelse tillader det. På denne måde øges muligheden for at langtidssikre de forskellige tiltag, således at de har den ønskede effekt.

Afslutningsvis bør det understreges, at vigtigheden af monitorering af kompensationsforanstaltninger skal prioriteres højt. Hvis ikke erstatningsnatur og artsbeskyttelsesprogrammer har et effektivt overvågningsprogram kan det ikke påvises, om indsatserne fungerer efter hensigten. Vi kan også opfordre til, at resultater fra overvågning skal vurderes, efter et aftalt antal år, med henblik på at tilpasse indsatserne. Effekten af naturgenopretning afhænger af, at overvågning løbende vurderes og anvendes til løbende justering af indsatser.

WWF Verdensnaturfondens anbefalinger

WWF Verdensnaturfonden anbefaler, at der oprettes en økonomisk kompensationsordning for erstatningsnatur og artsbeskyttelsesprogrammer til at forbedre naturområdets bevaringsstatus. WWF anerkender ønsket om at fremskynde godkendelsesprocesser. Dog ikke på bekostning af natur og biodiversitet. Derfor er en økonomisk kompensation for erstatningsnatur en nødvendig foranstaltning.

WWF ser ikke muligheder for praktisk anvendelse af artsbeskyttelsesprogrammer, og kun begrænsede muligheder for erstatningsnatur, på søterritoriet og anbefaler derfor helt at undgå påvirkning af beskyttede marine arter og habitater.

Generelt opfordrer WWF desuden til at tage et stort skridt væk fra de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering i Danmark, som vi mener bliver anvendt uforholdsmæssigt meget i forbindelse med beslutninger vedrørende miljø og natur. I mange

tilfælde kan de fem principper stå i vejen for at opnå langtidsholdbare løsninger, som kan bringe os i mål med miljømål og som er forenelige med en økosystembaseret planlægning og forvaltning af vores land og hav.

Venlig hilsen

Annette Hyldebrandt

Public Affairs Director, WWF Verdensnaturfonden